

Сыктывса УДАДЫК

Социалистическөй животноводстволөн выл подјом вöсна

„Колхозјасын обшественнөй животноводство развіајтөм куза меропријатіејас јылыс“ СССР-са Народнөй Комиссарјас Советлөн да ВКП(б) Централнөй Комитетлөн постановленіе предствалјтө аснас исклучителнөй интерес. Тајб ыжыд политическөй да хожајственнөй төдчанлуна документ. Сорныс муно колхозјаслыс обшественнөй овмөс вөзө паскөдөм да укрепітөм јылыс, мијан социалистическөй виңму овмөслөн зев важнөй јукөјјасыс өтөс—колхознөй животноводство вөзө кыпөдөм јылыс. Мијан партијалөн Сталинскөй Централнөй Комитет да Советскөй правителство мобілизүтөны мијанлыс став работнікјасөс, партијнөјјасөс і беспартијнөјјасөс, ВКП(б) XVIII сјездөн сүвтөдөм мог успешнөја р е ш і т ө м в ы л ö : СССР-ын животноводство проблема разрешітны тырвыө.

Колхознөй животноводство өні абу сецөм, куцөмөн вөлі сіјб 1933 воын. Сы бөрын, кызі партијалөн XVII сјезд вылын Сталин јорт вескөдіс выманијесб став партијалыс животноводство колчөм недопустимост вылб, колхознөй производстволөн тајб отраслас лоісныгырыс да серјознөй вежбөјас. Удајтчөс не сөмын сүвтөдны скөт јурлыдыс чинөм, но і обеспечітны скөт јурлыдыс содөм. Јона содіс колхознөй животноводческөй фермајаслөныд. Оні лыдыс налөн 400 сурсыс унжык. Нубөдма ыжыд уж стадолыс породност бурмөдөм куза. Медбөрын, государстволөн ыжыд отсөгөн бырөдөма колхознікјаслыс мөстөмлун. Тајб мијан партијалөн да советскөй властлөн ыжыд победа“. („Правда“)

Гырыс вермөјас шөдөдісны бөрја војаснас животноводство куза государственинөй план выполнітөмын і мијан рајонувса

торја колхозјас, кызі Межодорыс—„Кр-Партизан“, Појолыс—„Зар’а“, Кібраыс—„Комі“ да уна мукөд.

Но такөд өтщөщ мијан рајонын е м ö с - н а сецөм колхозјас, кызі Грива сиктөветулыс „Победа“, „Пут Социализма“, „Серп і Молот“, Сталин німа, Көјгорт сиктөветулыс „Пошнар“, „Мај“, Кујбышев, Ворошилов да Калинин німа колхозјас да Ужга сиктөветувса колхозјас, кодјас воыс-во животноводство развіајтөмлыс государственинөй план ез выполнајтмын да сідөн воңын существујтыс государстволыс објазателнөй мјасопоставкалөн фејствујтыс с і с т е м а серті находітчисны ј о н ж ы к а преимушественнөй полөженіе јын государстволы јај поставка мынтөмын. А тајб колхозјаслөн животноводство развіајтөм вылб ем став условіе. Ем тырмымөн виңму да с. в. Сөмын колө заптыны скөтлы тырмымөн көрым, лөсөдны бур оланінјас да пуктыны бур дөзөр. Öд тајб абутөм вöснаыс і лоі лөзөма 1939-өд вөса I кварталын падеж. Сөмын өтө Калинин німа колхозлөн (Грива) молөднөклөн падежыс еоставлајтө 61 прөцент да „Пут-Социализма“ колхозлөн 50 прөцент.

1940 вөса јанвар I лунсан објазателнөй мјасопоставкајас ісчөслајтөм кутас нубөсыны колхозлы закрепітөм земелнөй площаф быд гектарыс нормајас куза, кодјасөс установітөма законөн. Сідөн создајтөма колхозјасын выл фермајас котыртөм да важјасөс јонмөдөм вылб условіе.

СССР-са СНК-лөн да ВКП(б) ЦК-лөн постановленіе објазывајтө став советскөй да партијнөй организацијајасөс пыр-жө бостчыны животноводстволөн выл подјем делө вöсна тышб.

Применајтны сделшщина

„Краснөй мај“ колхозлөн (Ві-зін) јул 17-өд лун кежлө ышкөма ставыс 200 гектар, план дінб 50 прөцент, да зөрөдалөма 165 гектар виң вылыс. Турун ідралан уж вылын паскыда паскөдөма индивидуалнөй сделшщина да групповөй метод (4-өд бригадыс кыңзі, бригадірыс Семенчин Михаил Вас.).

Ышкысјас Цыпанова Клавдіја Јегорјевна, А. Је. Лашева, Је. А. Пјаткова, с. П. Пјаткова лунса нормајасөс тырталөны 150 прөцент вылб. А. А. Цыпанова, Јек. А. Турышева, М. П. Фөмина да М. П. Турышева јортјас—120 прөцент вылб.

А. А. Безсонова, М. А. Канова да М. А. Третјакова ышкөны өтүв—групповја да лунса нормајасөс выполнајтөны 120 прөцент вылб.

Стахановскөй уж петкөдлөны і пөрыс јөз. Афанасја Ивановна (63 арөс) ышкөм куза нормасөс выполнајтө 150 прөцент вылб. 70 арөса старік А. А. Цыпанов зөрөд төчөм куза нормасөс тырталө содтөдөн.

Лөк делөыс 4-өд № бригадалөн. Сені индивидуалнөй сделшщина да групповөй метод оз применајтны, а сы вöсна оз тыдавны стахановецјас. Нөлөд бригадалөн цөмерсө колө бостчыны мукөд бригадајаслыс.

ВОҢЫМУНЫГЈАСӨС ПРЕМІРУЈТӨМА

Јул 15 лунб Чукаібса „1 мај“ колхозлөн правленіе нубөдіс турунпуктөмын медбура ужалысјасөс премірујтөм. Премірујтөма лоі 20 стахановецөс 300 шајт дөн. Сы пышкыс 20 шајт дөн лоі премірујтөма 65 арөса старуха Н. А. Кривошеінаөс, Је. В. Трошеваөс 15 шајт да 65 арөса старік П. М. Кочевөс 50 шајт сөмөн. Мукөд 17 колхозніклы лоі сетөма преміја 10—20 шајтөн. **Төбенков.**

Комсомол воғын сулалыг моғјас олөмө пөртсөны тырмытөма

ВКП(б) XVIII сјезд да ВЛКСМ ЦК-лөн VIII-өд пленум комсомолскөј организаціяјас воғ сүвтөдисны вывтигырыс моғјас комсомолса шленјасөс да несојузнөј томјбөсөс воспитатјан фелөын, производственнөј вопросјас решајтөмын. Кушөма-жө пөртсөны тајө моғјасыс олөмө Кибра сиктөветува „Комі“ да Стаханов нима колхозјас бердса комсомолскөј организаціяјасдн? Тајө комсомолскөј организаціяјасыс ылөс-на, сөмынна котыртчисны 1939-өд во заводичгдн. Комсомолскөј организація вөлі ичөт лыда (сөмын вөліны лыднас 3-4 шлендн), но өні комсомолецјаслөн лыдыс өдјө пондөс содны. „Комі“ колхоз бердса организаціяын өні лыдысөсө 12 шлен да Стаханов нима колхоз бердын 11 шлен.

Сөмын бөрја кадө „Комі“ колхоз бердса комсомолскөј организація примітис вөрын ужалыс 4 стахановецөс.

Но тајө комсомолскөј организаціяјас ужын ем велгырыс тырмытөмторјас. ВКП(б)-лыс исторія самостоятельнөја велөдө сөмын 4 комсомолец, а мукөдыс неөти оз велөдчыны. Торјөн ез обсуждајтлыны ВКП(б) XVIII-өд сјездлыс да ВЛКСМ ЦК VIII пленумлыс шуөмјас. Тајө шуөмјасыс вөлі обсуждајтөма сөмын кустовөј собранијас ылын. Комсомолскөј организаціяјасдн комсомолецјас пөвсыс торјөдөма 3 агитатордн—„Комі“ колхоз бердса организаціяын Шадрин А. Ив. (комсорг), Урышева, Морозов В. Је. да Стаханов нима колхоз бердыс Лушкова М. В. (комсорг), Котов П. Ив.

да Киселев Ив. С., но агитационнөј уж колхозникјас пөвсын А. Ив. Шадриныс өтдор оз нуөдны.

Ҷик тащөм-жө положенијесыс і производственнөј вопросјасдн занимајтөмын. „Комі“ колхоз бердса комсомолскөј организаціяын абу кывзөма колхозса в е с к ö д л ы с ј а с л ы с ө т ч о т ј а с , а с е к - ж ö колхозын тырмытөмторјасыс вывти уна. Стаханов нима колхоз бердса комсомолскөј организація кывзис өтчот колхозса јуралыс Лазаревлыс турун уборка нуөдиг кешлө лөсөдчөм јылыс, но комсомолецјас доклад вөчны Лазаревөс лөзисны јуөм јурдн.

Ставыс тајө петкөдлө, мыј комсомолецјас асныс өнөз езна гөгөрвөны да вөчны колана вывојјас ВКП(б) XVIII-өд сјезд да ВЛКСМ ЦК VIII пленум шуөмјасыс. Оз кыпөдны ассыныслыс политическөј төдөмлуннысө да лөзөны асланыс ужын серјознөј ошыбкајас. А өд тајө колхозјас бердас партинөј организаціяјас абуөс, а партинөј организаціяјас воғын сулалыс моғјасөс, сизкө, долженөс осуществлајтны комсомолскөј организаціяјас, рөлыс да ответственностыс кодлөн должен лөны торја ылын.

Асланыс быдлуња ужын комсомолскөј организаціяјас долшенөс руководствуйтчыны ВКП(б) 18-өд сјезд решенијесдн да ВЛКСМ VIII-өд пленум индөдјасдн. Нуөдны агитационно-массовөј уж колхозникјас пөвсын, мобилујтны колхозникјасөс ВКП(б) ЦК мајскөј пленумлыс шуөмјасөс олөмө пөртөм ылө.

Желizarов.

депутатскөј группасөн колө вескөдлыны

Колөм вөса декабр төлысын мијан „Комі“ колхоз бердө волі котыртөма депутатскөј группа. Јуралыснас бөрјисны А. М. Шибанов јортөс. Группаны ставыс 17 морт.

депутатскөј группа котыртан лунсан колө вөлі чајтны, мыј сјөд кутас ыжыд өтсөг сетны колхоз правленијелы колхозлыс дисциплина јонмөдөмын, но ез сиз ло. депутатскөј группалөн вөлі нуөдөма 2 собраније, ужалан план примітөм да шленјасөс торја участокјасө

прикреплајтөм куза. Сөсса тајөн і колө. А депутатскөј группалөн ужыс колхозникјас пөвсын зев ыжыд. Најө места ылын вермөны разрешајтны зевгырыс вопросјас.

депутатскөј группаслөн тырмытөм ужыс петкөдлө сиктөветлыс наөн шогмытөма вескөдлөмсө, кодө ем сылөн вескыд отсасысдн. Сизкө сиктөветлөн депутатскөј группасдн колө вескөдлыны.

А. И. Шадрин.

Информационнөј јуөртөм

Јул 18-өд лунсан јул 20-өд лунөз рајцентрса култура керкаын мунис вөрдорын да кылөдчөмын ужалысјас сојузлөн VI-өд рајоннөј конференція.

Конференція ылын участвуйтис ставыс 48 морт. На пыщкыс 27 стахановец да стахановка.

Сорнитанторјаслөн первојја вопросдн конференція кывзис рајкомитет уж јылыс да ревкомиссиялыс өтчотјас да примітис соответствуйущөј шуөм. Первојја вопрос куза сорнитисны 13 морт, кодјас јоса кривкујтисны рајкомитет составөс жеба ужалөмыс да сөгалисны колана индөдјас.

Сорнитанторјаслөн мөд вөпросын мунис бөрјысөм.

Рајкомитетлөн пленум гуса (закрытөј) голосованиједн лөі бөрјөма 13 шленыс да 3 кандидатыс. Пленум составө бөрјөма 8 стахановец-лесоруб да областнөј конференція ылө делегатдн бөрјөма 7 морт, на пыщкыс 5 стахановец-лесоруб.

Өдзөдны турун идралөм

Појол сиктөвет паста јул 20-өд лун кешлө ставсө ыщкөма 1435 гектар виқ—50,1 прөцент план динө, куртөма 1263 гектар, кытыс чукөртөма 1415 тонна турун—план динө 30 прөцент.

„Мај“ колхозлөн ыщкөма 57 прөцент ылө, кытыс чукөртисны план динө 32,4 прөцент турун. „Зар‘а“ колхозлөн ыщкөма 55,4 прөцент, турун чукөртөма—42,7 прөцент план динө. „Социализм“ колхозлөн ыщкөма 49 прөцент ылө, чукөртөма турун—24,2 прөцент. „Ленин туј“ ыщкис 43,3 прөцент ылө, турун план динө чукөртис 23,6 прөцент. Красин нима колхоз ыщкис—44 прөчен, турун план динө чукөртис 26,4 прөцент.

Красин нима колхозса торја колхозник-стахановецјас кыз Гр. Них. Шағын, I. В. Шарапов, А. I. Туфјакова, М. В. Сажина, Јак. Ваң. Шарапов да мукөдјас лунса нормајасөс тырталды 200 прөцентыс унжыкдн да луннас бөстөны 2,46—3,61 трудодеңөз. Старцев.

Колхознікјас ошкөны СССР-са СНК-лыг да ВКП(б) ЦК-лыг постановленіје

Віинса „Трактор“ колхозса колхознікјаслөн бригаднөй собранијес вылын ыжыд кыпыд-лунөн муніс Централнөй Комитетлыс „Колхозјасын общественнөй животноводство развівјтөм куза меропріятіјес јылыс“ постановленіје обсуждајтөм.

Оживленөй выступленіјесын колхознікјас выражајтисны асыныс радостнөй чувство да удовлетвореніје, кодөс кыпыд-іс партијалөн да правітелстволөн тајө постановленіјесыс, коді отражајтө колхознөй крестанстволыс кровнөй интересјасөб.

— Партијалөн да правітелстволөн тајө постановленіјесыс ем збылвылө уна меропріятіјес пныс өтөн візмуовмөс јукөнны, коді сетас нөшта ыжыджык позанлун СССР-ын животноводство проблемајас развівјтөмлы, — вісталө колхозніца Маріја Александровна Белајева. — Міјан колхозлөн ем МТФ, СТФ і ОТФ, кытыс мі, колхознікјас, бостам мед ыжыд өма доход, јай, јөв да выј. Но тајө оз вістав сіјөс, мыј міјан ем куімнан фермаыс да скөтвізөм воҙө паскөбөм нудөны ог кутө. Мөдәр, міјан мог—скөтвізөм паскөбөм б о с е н ы нөшта-на чорыджыка, медым честөн пөртны олмө партијалыс да правітелстволыс тајө постановленіјесө, медым нөшта унжык сет-

ны јөв, јай, выј да вурун міјан социалистическөй государстволы.

— Медым содтыны колхознөй общественнөй скөтлыс продуктівност, — вісталө П. М. Фролова јорт, — требуютчө, медвоз, воыс во содтыны скөтјурлыд, бурмөдны сылыс порода-сө, скөтлы лөбөдны прочнөй көрым база да обеспөчтны шонныд, југыд да сөстөм оланінјасөн. Мөд-кө, скөт дорын ужалысјасөн колө індавны медса честнөй колхознік-колхозніцајасөс, візмуовмөсса стахановецјасөс. Колө шуны, мыј міјан „Трактор“ колхозын тајө оз-на тырмы, уна скөт олө колхознікјас картајасын. Оні міјан колө пуктыны ыжыд вын, медым 1—2 воөн став скөтөс обеспөчтны бур оланінјасөн.

„Колхозјасын общественнөй животноводство развівјтөм куза меропріятіјес јылыс“ ССР Сојузса СНК-лыс да ВКП(б) ЦК-лыс постановленіје нөшта-нын кыпыда встретітисны скөт-дорын ужалысјас, кодјас бөстисны көсысөм скөт бөргө дөзөр пуктыны буржыка.

Постановленіједн төдмасөм бөрын колхознікјас шуисны скөтлы көрым дастөмө бөсыны нөшта ыжыджык темпјасөн, скөтлы дастыны тырмымөн да бур качества көрым.

Јегор Рајевскіј.

Ветлөдлана гөрд знамја бөстис 4-өд № бригада

Чукайбса „1 мај“ колхозса бригадајас пөвсын турун пуктөм регыджык да вылын качестваөн помалөм могыс суртчылысны социалистическөй ордјысөмө. Ордјысөмлыс резултатө тыданажык петкөблөм могыс лө-сөбөма бригаднөй ветлөдлана гөрд знамја.

Јул 15-өд лунө ветлөдлана гөрд знамја кутисны 1 № бригадаса колхознікјас (бригадирыс Тарачев). А јул 15-өд лунө турун ідралөм куза показателјасыс лоины буржыкөс 4-№-бригадаса колхознікјаслөн (бригадирыс Кочев) да ветлөдлана гөрд знамја вужіс 4-өд № бригадада.

4-өд номера бригадаса колхознікјас ветлөдлана гөрд знамја шуисны кутны став уборочнөй ујјас помастөз. **Тебенков.**

Хроніка

Тавоса јул 17-өд лунө ССР Сојузса Верховнөй суд відлаліс фелө Болгаріјанын вөвлөм полпред Ф. Ф. Расколыков јылыс да установітис, мыј сіјө дезертірујтис аслас пост вылыс, вужіс народлөн врагјас лагерө да өткајтчіс бергөдчыны СССР префелјасө.

ССР Сојузса Верховнөй суд Ф. Ф. Расколыковөс објавітис вьезакона.

Удовлетворітны томјөзлыс корөмсө

Шуда кадө, шуда странаын олө сөветскөй томјөз. Партија, сылөн Сталінскөй ЦК да сөветскөй правітелство сетисны став коланасө сы былө, медым міјан рөдінаса том патриотјас ужалісны производітелнөја, да долыда да гажаа шојчисны. Сталінскөй Конституціјанын—став народјаслөн велічашшөй документын—зарні шыпасјасөн гіжөма уж былө, шојчөм былө да велөдчөм былө правојас. Сөветскөй правітелство, профессионалнөй сојузјас быд во лөзөны гырыс средствөјас ужалыс јөзлыс шојчөм культурнөја котыртөм былө: стрөйтчалөны гожеа кіно театрјас, культура да шојччан паркјас, прекраснөй стаціонјас, лөдочнөй станціјајас, туристскөй базаяс да с. в.

Ставсө тајөс вескөбөма сы

былө, медым коммунистическөй общество строителјаслы сетны медса бур, медса полезнөй шојчөм. Од культурнөй шојчөмыс вескыда јтчөма уж производітелносткөд. Полезнөй да культурнөй шојчөм ем вежны поэтөм условіје уж производітелност кыпөбөмын.

Сөветскөй томјөз өзјө көсөдмөн стахановскөја ужавны производство вылын, отличнөја велөдчыны. Сіјө быд здук дас сувтны морөснас дорјыны социалистическөй революціјалыс завојеваніјесасө. Најө көсөдны здајтавны обороннөй значокјас былө нормајас, ворсны, јөктыны, занімајтчыны фізкультурадн.

Томјөзлыс полезнөй да культурнөй шојчөм котыртөм јылыс вопрос төрја јоса сулалө өні, гөжөмын. Быд рабочөј да

служашщөј зілө петны отпускө гөжөмын сы раді, мыј најө шонныд дырјі, пріродалыс став озырлунсө іспользујтөмөн, вермөдны јонжыка содтыны асыныс вынјасөсө воҙө производітелнөја ужалөм былө.

Полезнөй да культурнөй шојчөм котыртөмын воімөстчөм долженөс петкөбдыны партијнөй, комсомолскөй, сөветскөй да профсојузнөй організацијајас. Томјөзлыс содыс запросјасө наөн тырвыјө удовлетворајтөм ем кровнөй фелө. Но міјан рајонын шојчөм котыртөм јылыс вопрос пыр-на колө бөргја планө. Буржык фізкультурнөй площадкајас, культура да шојччан паркјас, купальнајас котыртөм јылыс өндө-на настојашщөја некөд оз сорніт.

(Помсө вічөд 4-өд лістбокыс)

